SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. XCIV. No. 147. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 4, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го СЕРПНЯ 1987 РІК XCIV. Ч. 147.

Пам'ятайте про Україну!

КАТОЛИКИ І ПРАВОСЛАВНІ ПРОДОВЖУЮТЬ ДІЯЛОГ

Рим (УПБ). — Від 9-го до 16-го червня ц.р., у Барі, Італія, відбулися засідання Міжнародної богословської комісії Католицької і Православної Церков. Була це друга серія цієї ж комісії, яка відбулася в цьому самому місті в травні й червні минулого року.

У цьогорічній сесії брало участь 45 членів комісії, з яких 25 католиків і 20 православних. Католицьку сторону очолював Кардинал Іван Віллебрандс, а православну Архиєпископ Стиріянос з Австралії.

Теми, над якими дискутували учасники конференції, зосереджувались в основному на двох питаннях: „Віра, тайни і єдність Церкви" та „Таїнство Церкви і Євхаристії у світлі таїнства Пресвятої Тройці".

У своєму кінцевому комунікаті, який помістив „Ль Осерваторе Романо" з 19-20-го червня, учасники комісії, між іншим, осудили, як і в минулому, прозелітизм. „Слід уникати будь-яких виявів прозелітизму між нашими вірними і усувати їх, де б вони не існували".

Учасники зустрічі в особливий спосіб зосередились над питанням уніятизму, як „серйозного чинника у відношенні між нашими двома Церквами". Застановлялись вони над „дальшими й конкретнішими способами, при помочі яких можна б вглибитися в це питання під оглядом практичним і еклезіологічним".

Наступна сесія відбудеться в Усі Валямо, Фінляндія, від 19-го до 27-го червня 1988 року і студіюватиме питання: „Тайна священства в сакраментальному устрою Церкви — апостольське наступство як середник для освячення і єдности народу Божого".

Слід відмітити, що питання Східніх Католицьких Церков стає все більш важливим у всіх екуменічних розмовах. Його не можуть оминути навіть і ті, які поборювали дотепер хоч би саме їх існування. Можна припускати що Архиєпископ Мирослав Марусин, який є членом католицької сторони комісії, відповідно видвигає питання цих Церков під час різних екуменічних дискусій. Одначе варта застановитися, чи голови помісних католицьких Церков не повинні з'ясувати своє належне місце у вселенській Церкві і, тим самим, в екуменічному русі — завдання, яке спочивало б в особливий спосіб на плечах проводу Української Католицької Церкви.

Українці візьмуть участь в конґресі Ономастів

Квебек (ОУПС). — Тут у найстаршому французькому університеті Канади — Ляваль, організується в половині серпня ц.р. 16-ий Міжнародний конґрес назвознавства (ономастики) при співучасті чисельних учених із різних країн, де ця наукова ділянка успішно розвивається серед академічних і урядових кіл.

Як одному з членів-основників ономастичних конґресів (Париж 1938 року) проф. Ярославові Рудницькому переслано окреме запрошення до участи й видано на його пошану брошуру в англійській і французькій мовах п.н. „Проф. Яр. Рудницький і назвознавство", в якій надруковано статті проф. К. Руляндса з Лювену, Бельгія, проф. М.Г. Скарґілла про піонерську працю ювіляра в цій ділянці в Канаді, проф. Володимира Жили — огляд наукової діяльности проф. Рудницького та відгуки на неї д-ра Жана Пуаріє у французькій і проф. А. Каґамі в японській мовах. Як повідомляє організаційний комітет конґресу, це видання разом із іншими буде включене в міжнародну виставу конґресу.

Одною з тем виступів проф. Рудницького на конґресі буде елімінація назви „Сталін" із канадської топоніміки, акція яку він започаткував у Канаді в 1985 році і яка остаточно принесла успішні висліди в Онтаріо й Британській Колюмбії, де усунено ці назви.

ОБВИНУВАЧУЮТЬ ЗСА У ПІДБУРЮВАННІ ТАТАР

Москва. Совєтський уряд обвинуватив у четвер, 30-го липня ц.р., американських дипломатів у підбурюванні до демонстрацій кримських татарів і заразом зробив відповідні заходи, щоб заглушити їх публічні домагання за повернення до їхньої батьківщини.

Згідно із заявами декількох татар, вранці 30-го липня московська поліція остерегла всіх приїжджих татарів, щоби роз'їздилися, бо запланована ними демонстрація в середмісті Москви не буде дозволена.

Таке поступовання вказує що помимо розпропаґованої гласності", владі не подобалися публічні демонстрації впродовж останніх тижнів у Москві, в яких татари домагалися дозволу на поворот у Крим, звідкіля їх всіх виселено 1944 року на підставі „коляборації" з німецькими окупаційними властями.

Ця діяльність татарів поставила совєтський уряд в дуже складне положення: як знайти відповідний напрям та обмеження такої активності в рамках „гласності", а заразом, не наразитись на подібні домагання інших національних меншин.

Міністерство закордонних справ обвинуватило американську амбасаду, у тому, що її високий політичний чиновник підбурював „совєтських громадян до протизаконних акцій", згідно з повідомленнями пресового агентства ТАСС. Оскарження проти дипломата Шон Бирнса та інших не названих американських представників було передано на вечірніх новинах, включно з показанням двох світлин Бирнса, як він розмовляє „з татарськими демонстрантами".

Американського дипломата Марка Рамі було покликано до закордонного міністерства, де йому офіційно вручено протест. Речник американської амбасади Ярослав Вернер заперечив совєтські обвинувачення.

Делеґація Комітету Тисячоліття відвідала Владику С. Сулика

Філядельфія. — В суботу, 25-го липня ц.р., делеґація Ділового Стейтового Комітету для відзначення 1000-ліття Хрищення України в Ню Джерзі відвідала Владику Стефана Сулика, Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА.

В делеґації взяли участь: проф. Іван Головінський, голова комітету, інж. Олексій Данчук, заступник голови, Дора Рак, член комітету, Володимир Янів, член комітету, Мирон Пінковський, член комітету, о. Павло Лабінський, почесний член комітету.

Делеґація поінформувала Митрополита Сулика про пляни святкувань 1000-ліття Хрищення України у Ню Джерзі та просила про архиєрейське благословення і участь Митрополита у святкуваннях.

У довшій, приязній і щирій розмові відбулася взаємна виміна думок щоб якнайкраще відсвяткувати цю для усіх українців небуденну річницю. Владика подав від себе цілий ряд конкретних порад щоб святкування 1000-ліття було величаве і соборницьке.

Триває судовий процес над сержантом К. Ловнтрі

Квантіко, Вірджінія. — Тут продовжується процес над сержантом морської піхоти 25-річним Клейтоном Ловнтрі, якого обвинувачують в шпигунстві на користь Совєтського Союзу під час його служби в охороні американських амбасад у Москві та Відні.

На процесі зізнавав працівник слідчого управління американської фльоти (Ен-Ай-Ес) Дейвид Моєр, який допитував К. Ловнтрі.

Як зізнав свідок, Ен-Ай-Ес підключилося до справи сержанта в грудні минулого року після того, як Ловнтрі підійшов на різдвяному бенкеті в амбасаді ЗСА у Відні до працівника Сі-Ай-Ей, який фіґурує на процесі під кличкою „Великий Джан" і признався у співробітництві зі совєтською розвідкою. Спочатку сержанта допитували „Великий Джан" і інший співробітник Сі-Ай-Ей, а відтак справа була передана управлінню фльоти.

Протягом п'яти днів після Різдва співробітники управління американської фльоти допитували Ловнтрі у кількох віденських готелях, а потім у готелі „Голідей інн" поряд з лондонським летовищем Гітров. За словами Д. Моєра, з самого початку контррозвідники повідомили сержанта про його конституційні права, однак Ловнтрі попросив адвоката лише на п'ятий день допитів, після чого його відправили в ЗСА.

Як заявив Моєр, під час одного з допитів Ловнтрі сказав: „Я знаю, що мене посадять, але не знаю, на скільки. Єдине, що мене турбує, це те, що я підвів хлопців з морської піхоти".

Адвокат Вілліям Канстлер намагається доказати, що підсудний обмовив сам себе, бо слідчі закликали його говорити що завгодно, хоч відкриту брехню, тільки б він продовжував розмову. Моєр підтвердив, що чув, як слідчий управління фльоти сказав сержантові: „Ну, збреши нам щонебудь".

Обвинувачення проти сержанта основуються головним чином на його власних зізнаннях під час слідства про те, що він вступив в інтимний зв'язок з совєтською перекладачкою амбасади ЗСА Віолеттою Сеіною і передавав їй інформації для КҐБ.

Фанатики громлять чужинецькі амбасади в Теграні

Мекка, Савдійська Арабія. Як повідомляють очевидці, савдійські сили безпеки оточили багатотисячний натовп іранських паломників рядом з головною святинею мусулманського світу Бейт Уллах.

Савдійські джерела повідомляють, що іранці не прислухались до звернення міністра внутрішніх справ Савдійської Арабії принца Наєфа Абдель Аліза і вирішили перетворити щорічне паломництво віруючих в політичну антизахідну акцію. Іранські паломники в Мецці спалили кілька десятків авт, протестуючи проти „міжнародного лицемірства", як аятолла Хомейні назвав дії західніх і поміркованих держав щодо охорони своїх інтересів у районі Перської затоки.

Іранське пресове агентство Ірна повідомило, що „савдійці відкрили вогонь по безбройних паломниках і закидали їх ґранатами зі сльозоточивим газом". Згідно з неперевіреними даними, понад 200 іранських паломників були вбиті і коло 2,000 поранені. Та на цьому безпорядки в Мецці не припинялися. Тисячі іранців в різних частинах міста збиралися товпами, палили американські прапори і викрикували: „Смерть Америці! Смерть Совєтському Союзові! Смерть Ізраїлеві!"

Виступаючи по тегранському радіо, президент Ірану Алі Хаманеї заявив, що його країна вживе рішучих дій, якщо безпека іранських паломників у Мецці не буде гарантована. „Савдійська Арабія перш за все повинна відповісти за вчинений злочин, — сказав Хаманеї. — Якщо з іншими паломниками щось станеться, ми вживемо відповідних заходів". Президент оголосив триденну жалобу за загиблими. Всі державні прапори, як іранські, так і чужинецькі, повинні були на цей час бути спущені.

Хаманеї назвав „розстріл демонстрантів" з числа паломників частиною „американської змови, спрямованої проти Ірану". Комісія призначена аятоллою Хомейні, повинна в найближчий час вилетіти в Мекку для вияснення обставин інциденту на місці.

Агентство Ірна повідомило, „що тисячі „обурених віруючих" в Теграні атакували і захопили будинки амбасад Савдійської Арабії, Кувайту і Франції. Фанатики зірвали і спалили французький прапор і розгромили приміщення амбасади. Ірна повідомило також, що родини „мучеників, які загинули в Мецці", штурмом взяли амбасаду Савдійської Арабії, спалили кілька авт, що належали амбасаді, розгромили канцелярію і спалили дипломатичні документи.

„Покінчивши" з савдійською амбасадою, фанатики взялися за представництво Кувайту, яке було зрівняне з землею.

МОСКВА ГОТОВА НА КОМПРОМІС З БОННОМ

Вашінґтон. Один з представників совєтської делеґації на переговори про зменшення нуклеарної зброї, які, як відомо, ведуться тепер у Женеві заявив, що Совєтський Союз є готовий полагодити спір із Західньою Німеччиною у справі ракет близького засягу Першінг-1А компромісово, якщо совєтська делеґація отримає від голови американської делеґації Мекса Кемпелмана запевнення, що ці ракети не будуть вжиті проти жадної із східньоевропейських країн, або взагалі якусь конкретну пропозицію Вашінґтону в тій справі.

Алексєй А. Абуков, виступаючи на американській телевізійній програмі Ен-Бі-Сі „Зустріч з пресою", назвав неполагоджену справу із згаданими ракетами в Західній Німеччині головною причиною затримки до підписання договору між СССР і ЗСА у справі відтягнення із Східньої, Центральної і Західньої Европи нуклеарних ракет середнього засягу Першінг 2 і крилатих і зменшення іншої нуклеарної зброї в майбутньому.

Досі Москва вимагала, щоб американці знищили усі атомові головки до раект Першінг-1А, а один із совєтських речників заявив, що СССР не відступить від цієї вимоги. Тому заяву Абукова вважають новою пропозицією Кремля, яку треба вважати компромісовою. Виглядає, кажуть політичні спостерігачі, що Москва вимагатиме тепер тільки запевнення, що Вашінґтон не змінить старі німецькі ракети ракетами новішого типу. „Ми будемо очікувати на нові пропозиції М. Кемпелмана", заявив А. Набуков, а після того „ми займемо до цієї пропозиції своє становище".

Очевидно, заява Набукова дуже різниться від раніших заяв речників совєтської делеґації в Женеві і тому у політичних колах розглядають її дуже обережно, але не без надії на поліпшення атмосфери у переговорах про зменшення нуклеарних ракет. Покищо у Вашінґтоні не зроблено жадної децизії з огляду на контроверсії у заявах совєтських представників. Наприклад, Александер А. Безсмертних, один із заступників міністра закордонних справ СССР і ген. Ніколай Ф. Червов, голова директорату контролі зброєнь в головному штабі совєтської армії, гостро критикували недавно тих, які суґерували компроміс із Заходом у справі нуклеарних ракет і, навпаки, домагалися категоричного припинення всяких дослідів у стратосфері.

Пропозицію Набукова буде, очевидно, розглядати Крайова Рада Безпеки, президент Роналд Реґен і його найближчі співробітники, бо йдеться про принципову справу, яка може допомогти переговорам у Женеві і підписанні договору про відтягнення і зменшення нуклеарних ракет.

Відбулася інвеститура Л. Савойки як члена Францісканського Чину

Ню Йорк (Я. Падох). — У понеділок, 29-го червня ц.р., в церкві Франсісканського Чину св. Антонія в долішній частині Манґеттену, відбулася рідкісна святочна інвеститура визначної членки української місцевої громади Лідії Савойки, керівника леґального відділу католицької акції для допомоги післявоєнним імігрантам. Л. Савойка є другою жінкою у світі, яка удостоїлася такої почести.

Цей маловідомий звичай включення до монашого чину світських осіб, які заслужилися для Церкви і Чину, утворився в ранньому середньовіччі й з часом був леґалізований папами Венедиктом XI (XIV століття) та Урбаном V (XVI століття). Запрошені до повного членства в Чині користають з усіх прав, без спеціяльних обов'язків, крім повинности продовжувати глибоке християнське життя. Наділені права й привілеї вони зберігають усе життя. Уділення такого привілею відбувається за відомом Риму.

Лідія Савойка урочисто названа членом Францісканського Чину.

Церемонія інвеститури Л. Савойки відбулася за програмою, надрукованою у брошурі, яку отримали приявні. На неї склалися — вступний гимн, читання Апостола й Євангелії, та слово керуючого провінційного міністра ігумена Альбана Монтеллі. Після цього Лідія Савойка одержала чернечу рясу, шнур-пояс з традиційними ґудзами, вервицю й хрест із Розп'яттям. Ігумен Альбан звернувся до неї зі словами — „йди в мирі й служи Богові", а всі приявні відспівали францісканський гимн.

У своєму слові речник Чину Францісканів відмітив заслуги нової членки Чину як невтомного оборонця еміґрантів, жертв жорстокої війни, маючи на увазі понад тридцятирічну працю Лідії Савойки на відповідальному пості та її допомогу тисячам іміґрантів

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Норвеґії Торвальд Стольтенберґ оголосив на пресовій конференції, що чотири совєтські громадяни — один дипломат і три члени торговельної місії — оголошені персонами нон ґрата і повинні залишити країну, бо займалися промисловим і технічним шпигунством. Т. Стольтенберґ сказав, що амбасада СССР в Ослью була повідомлена про вигнання чотирьох совєтських громадян. У відповідь Совєтський Союз поставив вимогу, щоб другий секретар і перекладач норвезької амбасади, які перебувають на вакаціях за межами СССР, не поверталися в Москву. Норвезький міністер закордонних справ висловив незадоволення тим, що Совєтський Союз вирішив відповісти виселенням норвезьких громадян, заявивши, що такі дії необґрунтовані і не можуть бути виправдані. Норвезьке пресове аґентство повідомило, що чотири совєтські шпигуни займалися збиранням відомостей про методи пошуків і видобутку нафти у відкритому морі, а також збирали інформації про праці в ділянці підводної оптики і підводної акустики.

В КОЛЬОМБО ПІДПИСАНО угоду між Індією і Срі Лянкою, яка передбачає припинення міжусобної війни між синґалами і тамільськими меншинами. Згідно з умовами угоди, тамільські сепаратисти повинні протягом 48 годин скласти зброю, а центральний уряд за це виведе війська з північної і східньої провінції. Індія виступить як ґарант угоди і пішле війська на північ Срі Лянки для контролі над дотриманням умов угоди. Індія зобов'язується також депортувати 125,000 тамільських втікачів, що перебувають тепер у таборах на півдні країни. Ця угода викликала вибух незадоволення в Срі Лянці. Президент країни Дж. Джаєвардене заявив, що якщо парлямент не ратифікує угоду, то він оголосить позачергові вибори. За два дні під час зударів демонстрантів і поліції загинуло 37 осіб.

ЛИВАНСЬКИЙ СУДОВИЙ слідчий Валід Ґамра підписав наказ на арешт Елі Салібі, техніка армії Ливану, що перебуває під контролею християн. Поліція вважає, що саме Салібі встановив у гелікоптері під кріслом прем'єр-міністра Рашіда Караме бомбу, яка була потім приведена в дію з допомогою дистанційного управління. Р. Караме загинув в результаті вибуху під час перелету з Тріполі в Бейрут 1-го червня цього року. Згідно з непідтвердженими даними, Салібі втік з Ливану 5-го червня на покладі корабля в напрямі Кипру. Уряд Ливану звернувся в Інтерпол з просьбою допомогти спіймати запідозреного.

РЕЧНИК МІНІСТЕРСТВА закордонних справ СССР Ґеннадій Ґерасімов сказав, що на порядку денному переговорів Джорджа Шулца і Едуарда Шеварднадзе „буде, можливо, точка про зустріч на вершинах". В короткому комунікаті Білий Дім повідомив, що державний секретар ЗСА Дж. Шулц і міністер закордонних справ СССР Е. Шеварднадзе відбудуть зустріч від 15-го до 17-го вересня. Політичні спостерігачі відзначають, що це може привести до чергової, третьої з ряду, зустрічі президента Роналда Реґена і генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова.

ЗГІДНО З ТВЕРДЖЕННЯМ Юрія Кашлєва, який очолює совєтську делеґацію на міжнародній конференції у справі перевірки виконання Гельсінкських угод, за перше півріччя цього року з Совєтського Союзу виїхало 9,000 осіб. Це — німці, жиди і громадяни інших національностей, які вийшли заміж або оженилися з чужинецькими підданими. За словами Ю. Кашлєва, це вдвічі більше, ніж за весь минулий рік. Однак Кашлєв не назвав, якій кількості совєтських громадян відмовлено в праві на іміґрацію.

У БРАЗИЛІЇ ПОЧАЛОСЯ виробництво телефонів для глухонімих. В їх роботі використано принцип азбуки Морзе. Невеликий електронний бльок апарату перетворює одержані сиґнали в імпульси і спрямовує їх до трьох лямпочок на телефонному апараті. Одна з них засвічується і горить безперервно — своєрідний „дзвоник". Двома іншими „передається" розмова. Телефон може приймати і звукові сиґнали.

В АМЕРИЦІ

ЗВІТ, ПІДГОТОВАНИЙ та опублікований Американською федерацією учителів, стверджує, що програма навчання історії в американських школах має застрашуючі недотягнення в подаванні і засвоєнні учнями зрозуміння та оцінення демократії. В цьому самому звіті закликається змінити підручники, як теж і саму програму навчання на такі, в яких було б підкреслено історичні змагання за демократичні ідеали. „Тільки з таким підходом зможемо втримати американські демократичні ідеали живими", — заявив панель визначних виховників-науковців на пресовій конференції у Вашінґтоні.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ одобрила законопроєкт згідно з яким Управління справами ветеранів виплачуватиме певні суми ветеранам, які хворіють на специфічний рід пістряка. Мова йде про тих ветеранів, що були наражені на радіяцію у післявоєнних атомних випробуваннях або в окупації Японії після Другої світової війни.

СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗІ вкінці розпочав вивозити з містечка Монтклер 84 з тих 4,900 широко розреклямованих мідією заржавілих барилок, що наповнені землею зараженою радіяцією, та які пролежали вже там понад двох років. „Це є початок", — сказав мейор цього містечка Роберт Джексон, „я відчуваю полегшу — і маю надію, що решта барилок буде теж з часом усунена."

З ВАШІНҐТОНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що там управа Кеннеді центру вибрала нового президента і екзекутивного директора в особі Ралфа Дейвідсона колишнього високого урядовця корпорації Тайм.

В НЮ ДЖЕРЗІ БІЛЯ містечка Джексон існує великий розваговий парк „Ґрейт Адвенчур", який останніми місяцями втратив багато клієнтів, як теж і свою добру опінію, через цілий ряд смертних випадків. Щоби відзискати хоч трохи довір'я, передано заряд парку новому директорові, Раєві Вілліямсові, молодому і енерґійному підприємцеві.

ЗНАВЦІ БІРЖІ твердять, що закордонні вклади капіталу, підсилені вірою у стабільність доляра, є у великій мірі тим допоміжним чинником, що підніс американські акції до історичних висот. В цьому головну ролю грають японські, европейські і австралійські капіталовклади.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН в четвер, 30-го липня ц. р., запропонував ряд нових правил, що не дозволятимуть клінікам пропаґувати аборти. Речник Білого Дому Марлин Фіцвотер пояснював, що ці правила були подумані на те, щоб запевнити, що „Адміністрація не піддержує пропаґанди абортів".

ЦІКАВІСТЬ ФЕДЕРАЛЬНОГО урядового дослідника чому хірурґічні розрізи у жаб так скоро гояться привели його до відкриття цілого ряду нових природних антибіотиків, що є спроможні вбивати мікроби та мабуть зможуть бути ужиті в лікуванні людей. Названо ці антибіотики „маґайніс" від гебрейського слова, що означає „захисник" та, як виглядає, нищить широкий засяг бактерій, фунґусу, паразитів і можливо вірусів. Винахідник, д-р Майкел Заслоф, та інші науковці заявили, що потрібно ще роки дослідів, щоб дізнатись чи „маґайніс" буде можна вживати в щоденному лікуванні.

ВІДСОТОК УБОГОСТИ в країні впав до 13.6 відсотка. Це найнижчий рівень відколи президент Роналд Реґен перебрав урядування, — повідомило Бюро перепису населення.

З ВАШІНҐТОНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що один з гелікоптерів, затруднених у ескорті нафтових суден в Перській затоці, розбився. Один вояк згинув, трьох не найдено, а п'ятьох врятовано.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Неграмотні шкільні підручники

Є в Америці 24,000 публічних середніх шкіл, „гайскулів". Недавно відбулася у Вашінґтоні конференція Американської федерації учителів, на якій пред'явлено 193-сторінкову брошуру п.н. „Що треба навчати". У тій брошурі з'ясовано мінімум того, що повинні знати абсольвенти американських середніх шкіл, які вчаться з обов'язуючих там підручників. На цю тему появилася стаття у щоденнику „Крищен Саєнс Монітор" з 29-го липня ц.р., яка вже у своєму заголовку бідкає: „Тексти американських підручників історії не вчать основних речей про демократію, — кажуть експерти". І далі читаємо там вислови різних отих експертів, з яких виходить, що в американських шкільних підручниках, призначених для вихованців середніх шкіл, нічого нема про античний світ, про походження демократії, про різні інші державні системи, про ідеологічно-політичні причини вибуху воєн, нема нічого про філософські напрямки і течії у середніх віках, ані у ХУІІІ сторіччі з його Великою французькою революцією ані про XIX сторіччя з його революцією у світі нових винаходів та розвитком промислу. Зате є у тих підручниках деякі курйози, як ось,наприклад: в одному підручнику вимагається від учнів, щоб вони порівнювали мусулманізм з християнством на основі двосторінкового оповідання про Магомета та з'ясування християнізму буквально в одному реченні.

Але конференція вчителів американських середніх шкіл і автор цієї статті в одній з найкращих американських газет, якою є „Крищен Саєнс Монітор", забагато вимагають. Адже загальновідомо, що коли хтось із середньошкільників добре грає у футбол чи виявив талант в іншому роді спорту, то отримує стипендію на високошкільні студії і отримує свідоцтво закінчення середньої школи, не навчившись настільки грамотности, щоб могти виповнити аплікацію на працю. Загальновідомо, що в американських школах перевантажують учнів і учениці „гомворком" — домашніми вправами — з масою подробиць виключно тільки про саму Америку. Не вчать не тільки всесвітньої історії, але й не вчать географії настільки, щоб абсольвенти середніх шкіл знали, скільки є частин світу і де знаходиться, наприклад, Німеччина та що таке Нікараґуа, про яку стільки мови у щоденних телевізійних показах. Бідкає автор згаданої статті у цьому доброму американському часописі, що не пояснюється американським школярам причини народження нацизму в Німеччині. Тут автор статті сам помилився, бо ту причину бачить у слабості демократичної Веймарської Республіки. Насправді, Адольф Гітлер мав не тому успіх своєю пропаґандою націонал-соціялізму, з'ясованим у книжці „Майн Кампф", що тодішня німецька демократія була слаба, а тому, що текст Версальського мирового договору, що його продиктував французький націоналістичний прем'єр Жорж Клеменсо, так обкроїв німецьку територію і наклав на Німеччину такі санкції, обмеження й інші кари, що воно образило німецьку гордість і мусіло спричинити реакцію. Сумно, що Версальський договір дістав теж благословення від Вудро Вілсона,, який їздив до Парижу і був співосновником Ліґи Націй, чого не ратифікував американський Сенат і що приспішило смерть самого Вілсона.

Існують в Америці три преважливі ділянки життя, які вимагають радикальної реформи: 1) судівництво, 2) народне здоров'я і 3) шкільництво. Нещастям Америки є лівий лібералізм, який межує з політичним анальфабетизмом, та заскорузле прив'язання до традиції без уваги на її добро чи зло. Одно і друге відбилося на американських школах і на шкільних підручниках. До неґативів належить бюрократія, яка шкодить в усіх ділянках державного і суспільного життя. Багато води перепливе в усіх американських ріках, поки появляться грамотні, добрі шкільні підручники для американських школярів і поки почнуть в школах звертати увагу також на виховання, а не тільки на виучування безлічі подробиць про саму тільки Америку. Тому і сам президент Реґен визнав вищість приватних церковних шкіл — але він у тій своїй правильній думці, як і в багатьох інших, на жаль, осамітнений.

Володимир Яців

ЧИ СПРАВДІ ЗВОРОТ У СОВЄТСЬКІЙ СИСТЕМІ?

Реалізування радикальних реформ М. Горбачова почались і треба ствердити, що є різниця поглядів членів партії відносно цих реформ, як теж є відсутність виразної публічної підтримки совєтського громадянина відносно них. Правдою є, що в останніх тижнях перед пленумом Центрального Комітету Комуністичної Партії, як теж перед сесією Верховної Ради СССР, що мала місце в останньому тижні червня ц. р. відбулись важні конференції совєтських інтелектуалів економістів, які представили загальний господарський стан країни, як теж пляни реформ на всіх відтинках господарського життя.

Про справи, які відносяться до агрикультурної господарки, говорив Ніколай Шмельов, визначний совєтський економіст, який при закритих дверях у присутності визначних науковців академіків мав доповідь на тему кризового стану на господарському відтинку, як теж інформував присутніх про нечувані в житті людства злочини, що були доконані в періоді сталінського нелюдського володіння. Він, як визначний член в Інституті для студій Американської і Канадської господарської політики, який є відповідальним за свої досліди безпосередньо перед Центральним Комітетом Комуністичної Партії каже, що хоча Сталін помер у 1953 році, а його культ особи був натаврований по трьох роках, однак до цього часу не появилися ніякі офіційні дані про кількість арештованих і запроторених до концентраційних таборів праці або розстріляних в часі сталінського володіння. Він у своїй доповіді виявив злочини Сталіна, інформуючи присутніх про це, що 17 мільйонів людей перейшло через сталінські концентраційні табори праці, а п'ять мільйонів родин, депортовані у зв'язку з колективізацією, на Сибір.

І.

Ці справи були обговорювані в статті, що появилась в 140-му числі щоденника „Крищен Саєнс Монітор", в якій на підставі записів на магнетофонній стрічці, яка є в посіданні цього щоденника, є подані факти, що мали місце в часі сталінського періоду, та які були в тайні перед народом. Ця доповідь, що відбулась в другому тижні червня ц. р. в Москві при закритих дверях для визначної совєтської інтеліґенції є надзвичайна, і має велике значення у зв'язку з реформами і „гласністю". Ці зміни в системі, що були подані М. Горбачовим, були затверджені Політбюром, пленумом Центрального Комітету Комуністичної Партії і Верховною Радою СССР, цілею яких є зміна системи, що при кінці цього століття була б більше економічно оправдана, а політично більше атрактивна.

На підставі фактів можна твердити, що реформатори на чолі з М. Горбачовим беруть на себе велику відповідальність, наслідки якої можуть впливати на дальший хід запляннованої перебудови соціялістичної системи, московського зразка. Вони самі підкреслюють, що вони пішли на ризиковані зміни без очевидної стовідсоткової підтримки членів комуністичної партії, і нової суспільної кляси бюрократів. Затвердження пляну змін в системі плянування, що відбулося в останньому тижні червня ц. р. було виконане щойно по двох роках реторики про ці важливі зміни, які повинні мати в житті країни рішаючі значення. Треба сподіватись, що реформи на відтинку господарському будуть реалізуватись без більших перешкод тому, що членами Політбюра стали три прихильники реформ на відтинку господарському, як секретар господарських справ Ніколай Слинков, секретар у справах агрикультури Віктор Ніконов і Александер Яковлев, які підтримують Горбачова, який уважає, що зміни в системі причиняться до ліквідації перманетної кризи.

Ці прийняті зміни в системі плянування господаркою країни кладуть натиск на фінансову господарку країни, на індивідуальну ініціятиву членів спільноти, на продуктивність праці і на якість продукції товарів. Перепровадження змін в системі плянування, в децентралізації господарки, і змін в системі на інших відтинках життя, можуть стрінутись із неґативним ставленням до них, і у висліді може прийти до замішання в країні, а може теж до суспільних і національних розрухів. Тому Горбачов у своїх виступах стало підкреслює, що запропоновані ним зміни на відтинку господарському мають підтримку в народі, і що вони є рівночасно предметом глибокого недовір'я членів уряду і партійних бюрократів, які висловлюють своє невдоволення і побоювання у зв'язку із прийнятими змінами на відтинку господарському, що передбачують ліквідацію непродуктивних підприємств.

Впроваджені в життя такі зміни, на думку партійців-бюрократів, є великим відходом від комуністичної традиції. Вони кажуть, що Ленін доказував, що „революція є професійна штука", та що без вказівок професійних революціонерів, робітництво могло б поховзнутися і домагатися кращої заробітної платні або кращих умовин праці. Вони вважають, що твердження Горбачова про це, що „Революційний авангард" опинився поза народом є помилкове. Правдою є, що керівництво не має ясних відповідей на ці всі проблеми, які заіснували на всіх відтинках господарського, суспільно-громадського і культурного життя у СССР. Їх сталий відклик до НЕП-у (Нова Економічна Політика) можна уважати як форму релятивного ідеологічного маневрування і економічного експерименту, що не є, на їх думку, відступом від ідеології марксизму, а тільки модернізуванням ідеології, яке може в майбутньому причинитися до осягнення кращих позитивних наслідків, що будуть йти в користь народу.

У зв'язку із прийнятими змінами на відтинку господарському, совєтські економісти реформатори цікавляться аґрарними успіхами Китаю, добрим економічним станом Мадярщини, як теж японськими і американськими методами керівництва підприємствами. Деякі з них перевіряють єретичні ідеї такі, як економічні теорії Отта Сіка, чеського економіста, який доряджував чеському урядові в часі урядування Александра Дубчека перевести індустріяльну децентралізацію. Інші реформатори зміцнили атаки на сталінізм, як ключову частину реформ, щоб в цей спосіб одержати підтримку у совєтських громадян для переведення конче потрібних змін в системі. Також атакується Сергія Трапезнікова, колишнього члена Центрального Комітету Комуністичної Партії, в тижневику „Огоньок" за оборону сталінських метод в 1960 році. Рівночасно Горбачов зміцнив свої впливи в армії, використовуючи випадок у зв'язку з аферою молодого аматора летуна Матіяса Руста, усунув міністра оборони і назначив на цей пост старшину нижчого командного складу.

Закінчення буде.

Хведь Прочуханець

Здобуто Москву!

Довго мусіли західні німці чекати на реванш за нездару Гітлера, який не зміг зі своїми непереможними танками просунутись якихось глупих 30-40 кілометрів до переду, щоб зайняти центр „країни миру і соціялізму" — Красну площу, разом з мавзолеєм Леніна та Головним універмагом, та Кремль з його „Оружейною палатою" і батьком народів Сталіном, що буцім то збирався сам до кінця боронити свою домівку.

Реваншу доконав 19-літній німецький хлопець, Матіяс Руст, який без властивої капіталізмові ярмарковій рекламі та без перехвалок, притаманних молодому вікові, не маючи талантів аса гітлерівського летунства Моделя, ані кваліфікацій аса гітлерівської армії — суперкомандоса Скорцені, фронтальною атакою, проведеною із зневтралізованої Фінляндії, цілковито нехтуючи принципами „бліцкріґу", заатакував і здобув Москву.

Правда, одну з засад „бліцкріґу" — заскочення — молодий німець використав. Гітлер розпочав свій напад у неділю досвіта і прикордонні надбужанські села вже в той недільний ранок могли оглядати колони совєтських полонених, що йшли в західньому напрямку прямо в підштанцях, бо ще не встигли встати з постелі.

Молодий командос- любитель для свого заскочення вибрав не астрономічний фактор, тобто відповідну пору доби, але фактор ідеологічно-поліційний — свято совєтського прикордонника. В обох випадках спосіб заскочення вдався, але ефекти розклалися по-різному: Гітлерові не вдалося пройтись по Красній площі, а Рустові — доказати світові якого тепер крою підштанці в Красній армії.

Події того суботнього дня не можна розглядати тільки як приватний реванш молодого німця за колишню невдачу держави його батьків чи дідів. Ця подія має глибше, політично-побутове, значення: поперше, вона вказує, що Фінляндія не забула „визволення" в 1944 році частини її території —Карелії від неї самої і, даючи летунську базу молодому німцеві, натякає на те кому треба. І подруге, що деякі кремлівські мешканці, як сімейство Раїса та Михайло Горбачови, можуть не мати райдужних перспектив на щасливе, безтурботне родинне пожиття.

Не можна зараховувати до канонів політичного мислення такі голоси, буцім то прикордонники запросили на своє свято всі інші роди військ: ракетчиків, протилетунську оборону, військові та каґебістські частини охорони Москви і сімейства Горбачових, тощо, і що в безалькогольній тепер, за справкою того ж Горбачова, державі вони отримали додатковий приділ спиртного, яким щиросердечно поділилися з іншими військовими формаціями. Правда, такі обдарування могли тривати більшу частину дня і могли мати, легко нам це розуміти, дуже радісний перебіг.

Але мені якось віриться, що в той час не найшлося ні одно вправне і тверезе вухо, яке могло б відрізнити шурчання закордонного спортового літачка від клекоту вітчизняного „кукурузника".

Мені чомусь здається, що недобрі люди звільнять делікатного европейця від тяжких обов'язків. Такі співчутливі люди, скидаючи з плечей Горбачова непосильний йому, на їх думку, тягар захочуть також увільнити його від невигод постійного перебування в кремлівських хоромах. Тим більш, що до тих невигод дійшла ще можливість нанесення візити з повітря, з нехтуванням всіма бюрократичними звичаями перевірки гостей.

Негайна зміна двох сторожів, завданням яких було берегти від непередбачених дипломатичним протоколом повітряних візит, вказує що Горбачов має неприховане бажання потрудитися ще деякий час на благо свого соціялістичного народу.

Одна тільки думка не дає мені спокійно спати: чи прикордонники, яких, як прийнято в таких випадках, перед їх святом, рясно обсипали орденами та іншими нагородами, самі гонористо і добровільно, зреклися тих нагород, чи навпаки, спокійно, з чистою совістю влучили їх до своєї колекції.

Юрій Малаховський

СТАТИСТИКА КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ У ЗСА

Кожного року, почавши з — 1817 видавництво П. Дж. Кеннеді й Сини публікує Офіційний Католицький Довідник у ЗСА, в якому подається статистичні дані Церкви. Біжуче видання з червня ц.р. подає, що католицьке населення у цій країні збільшилося за 1986 рік з числа 52,654,908 до 52,893, 217, що становить 22 відс. загального населення. За той час дієцезіяльне священство виказало поменшення в числі — з 35,155 до 34,471, що становить утрату 684 душпастирів або 2 відс. Монахи-брати затримали стабільність по значних втратах в минулих роках, втративши всього 11 членів. Їх стан виказав 7,429 членів. Загрозливим є спад числа монахів-священиків з 22,028 до 18,911, однак тут є можлива неточність з огляду на рух тих душпастирів у місійних теренах ґльобу. Постійний диконат виказує постійний зріст — з 7,562 до 7,981. Сестри-монахині зазнали втрату в своїх рядах на 1 відс. — з 113,658 до 112,489 членкинь. Довідник подає також, що найбільшою архидієцезією є Льос Анджелес — з 2,659,000 католицького населення, а далі йдуть: архидієцезії Чикаґо, Бостону, Ню Йорку, Дітройту та інші. Найбільшою дієцезією щодо числа вірних, але найменшою територіяльно є дієцезія у Бруклині, Н.Й., що нараховує приблизно 2 мільйони осіб. Друга є у Роквіллі Сентер, Лонг Айленд, Н.Й. Число католицьких коледжів і університетів впало з 243 до 238, але число студентів зросло з 545,461 до 556,337. Католицькі середні школи-гайскули зменшилися на 10 з 1,418 до 1,408. Також число учнів впало з 766,744 до 754,714. Парафіяльні елементарні школи зазнали цієї самої долі — спад з 7,865 до 7,772 і дітвори зменшилося на 70,000 до числа 2,030,598. Цікаво замітити, що число учнів у середніх школах, що їх провадять монаші чини збільшилося на 57,000 до 888,452, але на елементарному рівні впало з 130,000 до 2,972,588. Статистика рівно ж подає не великий спад хрищень, переходів із інших віровизнань на католицизм, вінчань і смертей.

Болючі проблеми духовних покликань відчувається у недостачі душпастирів-капелянів у збройних силах ЗСА, які полягають на охотниках рекрутованих з дієцезального й монашого духовенства. Католицька Архидієцезія збройних сил вимагає від кандидатів на капелянів щонайменше три роки священства й згоди єпископа чи настоятеля.

Найважчу кризу має армія. Католикам із 1,501 усіх капелянів різних віровизнань — приділено 548 священиків. Фактичний стан є, що тільки 211 душпастирів виконує служіння, бракує отже 337 капелянів. Програма вишколу триває 11 тижнів і по 20-ох роках отці дістають державну пенсію-емеритуру. Католицькі капеляни армії дають духовну обслугу 475,000 воякам і їхнім родинам, що становить на одного священика більше як 2,100 осіб. Морська фльота, морська піхота і прикордонна сторожа приділила квоту 401 для католицьких капелянів із загального числа 1,137. На службі є тільки 259 священиків, брак 142-ох. Обслуговують вони 544,000 моряків і воїнів елітарної морської піхоти та їхні родини. До речі буде згадати, що теперішній архиєпископ Ню Йорку, кардинал Дж. О'Коннор, це колишній головний капелян-адмірал! З українських священиків був капеляном о. Бернард Панчук, ЧСВВ, теперішній парох Непорочного Зачаття П.Д.М. в Гемтремку, Мишиґен. На жаль, про інших не знаю.

Летунські збройні сили призначили всім віровизнанням 850 місць на капелянів, з того католикам признано 270. І тут та сама проблема: тільки 211 заповнено, а 59 місць чекає на охотників зі священичих рядів. Капеляни дають духовну обслугу в летунстві 385,000 вірним, що припадає 1,800 і більше на одного лікаря людських душ — священика а не раз й воїна.

„Жнива великі, та робітників мало. Просіть, отже, господаря жнив, щоб вислав робітників на свої жнива." (Матей 9,38).

(Опрацьовано на підставі статтей Дж. Фільто).

МОСКОВСЬКИЙ КОРЕСПОНДЕНТ газети „Ню Йорк Таймс" Філіп Тавбман повідомив, що представники кримських татарів, які зустрілися у понеділок, 27-го липня, з головою Президії Верховної Ради СССР Андреєм Громиком, були розчаровані небажанням совєтського уряду „співчутливо віднестися до їх вимог". А. Громико не дав татарам ніяких конкретних обіцянок, але попередив їх від спроби чинити тиск на органи державної влади. Разом з тим Ф. Тавбман зауважує, що уряд обійшовся з демонстрантами надиво м'яко. В минулому менш значні демонстрації, особливо ті, які відбувалися в центрі Москви, завжди жорстоко придушувалися, а їх учасників карали.

ТРИЧІ ЗА ОСТАННІЙ ТИЖДЕНЬ Совєтський Союз в тій чи іншій формі попередив Ізраїль від наміру модифікувати недавно випробувану ракету „Єрихон-2", щоб її далекість полету дозволила досягнути південних районів СССР. Ракета „Єрихон-2", яка має радіюс дії 900 миль, повинна замінити застарілі ракети „Єрихон-1", створені на початку 1960-их років при допомозі Франції. Якщо врахувати, що Ізраїль, має понад 100 нуклеарних зарядів, то нові ракети можна розглядати як стратегічну зброю.

Роман Р. Голіят

СХІДНЯ ПОЛІТИКА ВАТИКАНУ

Отець д-р Іван Хома, „Київська Митрополія в Берестейськім Періоді", видання Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи, праці Греко-Католицької Богословської Академії, Рим 1979, 262 ст.

І.

У введенні до праці о. д-ра Хоми, о. д-р Іван Музичка каже, що: „Великим і конструктивним є бажання наших єпископів і народу мати свого патріяха, що завершив би був бажання єдности у власній, властивій Східній Церкві структурі. Це був би перший великий акт Риму важний потім в історії — визнання києво-галицького патріярхату. Нагода була унікальною. Це було б скріпило Унію в рішальний спосіб, було б запобігло братовбивчу війну, відділило б українську Церкву від польських, московських і царгородських впливів і на триста літ випередило б властиве поняття про структуру Церкви і Східніх Церков, що їх подав щойно Другий Ватиканський Собор. І тієї великої справи тоді не зрозуміли і її в зародку відкинули... Хай ця збірка, що є водночас скромним вкладом Українського Католицького Університету в підготовку Ювілею 1000-річчя хрищення Руси-України, скріпить нас всіх бажання тією ниткою себе міцно зв'язати на чужині в одності із нашою страдальною Церквою в Україні"

Отець д-р Іван Хома, у своїй джерельно-документальній праці описує події, що заіснували на европейському континенті ще до створення київської метрополії, а саме: Тридентський Собор (1545-1564) у Тренто; Фльорентійський Собор 1439 року і польський провінційний Синод 8-го листопада 1564 року у Львові, на якому рішено підчинити воз'єднаних русинів латинської ієрархії, посилаючися передусім на письмо Папи Пія ІУ (з 16-го лютого 1564 р.), не зважаючи на те, що воно було видане виразно для греків, що жили в північній Італії.

„Нунцій Коммендоне був вдоволений з того синоду, бо у своїм звідомленні зі Львова з 12-го листопада 1564 р. писав, що: Відбувся вкінці синод у тій руській провінції, котрий досить мені подобався. Позитивним у тім твердженні є принаймні те, що нунцій був свідомий, що це руська провінція, а не польська".

Єпископ Арсеній Балабан стрічав папського нунція Коммедоне й благав його, щоб спинив наступ протестантизму на руські землі. А це є свідоцтвом, що в той час ще не було ворожнечі й полеміки між православними й латинянами. До постання ворожнечі і полеміки причинився польський провінційний синод у Львові.

Тактикою Ватикану в той час було — приєднати до католицтва руську аристократію, зокрема найсильніші роди: князя Константина Острозького й потомків Ґедимінових, князя Олельковича Слуцького і Миколу Сапігу. Слуцькі були найбільш аристократичним родом з-поміж Ольгердовичів, а Слуцьке князівство, поруч Острозького, було деякий час вогнищем релігійно-національного відродження. Слуцькі, хоч дуже прив'язані до православ'я, були водночас толерантні до католицизму. Наприклад, князь Юрій Семенович Слуцький (1492 - 1542) уфундував у 1526 році католицький костьол у своїх добрах, а його дружина Олена (католичка) була дочкою вільнуського воєводи — Микола Радзівіла. Перед вінчанням 1529 року від Папи Климента УІІ прийшла диспенза на цей шлюб, з дозволом, що сини можуть виховуватися у вірі батька, а дочки у вірі матері. На прохання Слуцького, що було писане у Вільнусі 15-го січня 1529 р. до Папи — син — князь Юрій Юрієвич Слуцький також одружився з католичкою, дочкою краківського воєводи — Катериною Тенчинською, яка по лінії матері походила з православної родини. Православна віра баби і матері мала вплив на княгиню Катерину Слуцьку, так що вона притримувалася деяких східніх звичаїв і практик.

Діяльність латинізації, крім єзуїтів, вели інтенсивно також бернардини й польський клер. Посилена латинізація мала підтримку короля Стефана Баторого й польського сенату, зокрема після переможної війни з москалями (1579-1582 рр.). Тоді прилучено до Польщі нові провінції на Сході. За урґуванням Папи Григорія XIII, Польща підписала з Московщиною десятьрічне перемир'я. Посольство Ватикану передало Іванові Ґрозному письмо від Папи й книжку про Фльорентійський Собор з проханням, щоб „цар її прочитав і дав доручення прочитати її своїм ученим, бо з того одержить велику Божу милість, мудрість, розум... я від тебе тільки одного хочу, — дослівно писав Папа, — щоб свята апостольська Церква була одної віри з тобою". О. Поссевіно, папський леґат згідно з даною йому інструкцією, просив царя, щоб дозволив побудувати в Москві католицьку церкву для венеціянських купців, і переконував його про потребу союзу християнських володарів проти турків, підкреслюючи, що такий союз не буде сильний, якщо володарі не будуть однієї віри, заохочуючи тим царя до з'єднання з Римом. Цар не погодився на будову латинської церкви в Москві, а посередництво Папи в перемир'ї з Польщею використав для своїх політичних цілей.

Цар був задоволений, що вдалося добитися перемир'я завдяки посередництву Папи і не виявляв охоти брати участь у протитурецькій коаліції, ані йти на з'єднання з Римом. Перехитрив, отже, і Рим, й його посла щодо можливости московської унії і співпраці проти турків.

Розмова з царем переконала отця Поссевіно про глибоку нехіть, а то й ворожість царя до католицтва, до папства і до церковного з'єднання. У своєму трактаті о. Поссевіно писав Папі Григорієві XIII, „щоб поширити католицтво в Московії о. Поссевіно пропонував заснувати семінарію, бо в справах релігійних Московія залежна від Русі, що є під Польщею, бо ще донедавна московських єпископів потверджував київський митрополит і тому дуже важним є у зв'язку з наверненням Московії, з'єднання руських єпископів з Католицькою Церквою".

(Продовження буде)

В 45-ту річницю УПА і 40-ву річницю рейду на Захід

Сорок п'ять років тому, в 1942 році на Волині створилися перші загони УПА, Української Повстанської Армії.

Генерал Тарас Чупринка-Шухевич очолив боротьбу УПА на два фронти. Це боротьба нерівна, але УПА завдавала великих втрат нацистському ворогові: Гітлер перечислився зі силою вільних народів і війну програв. Але Україна опинилася знову під большевицькою московською окупацією. Совети кинули на боротьбу з УПА велетенські сили своєї армії, як теж і вишколені спецвідділи НКВД-КҐБ. Боротьба УПА проти зайдів була тотальна. Загони УПА завдавали большевицьким з'єднанням великих втрат, бо кожний вояк УПА здавав собі справу з того, за що він бореться: ніяка хоч яка брутальна московська сила не могла знищити ідеї, посвяти і відданости. Україні вояків УПА.

У 1947 році Москва, не змігши збройно знищити Українську Повстанську Армію, рішила вивезти українське населення з Західніх Українських Земель, бо воно було частиною збройної української боротьби Лемківщини, Ярославщини і Перемищини. Відтак Москва уклала договір з Польщею і Чехо-Словаччиною, утворюючи своєрідний трикутник смерти.

Проте УПА була на таке приготована. Командир УПА застосовував нову тактику боротьби; він розчленовує загони на малі ударні групи. Частина з них пішла в підпілля, а частина дістала наказ іти рейдом на Захід, щоб доказати перед вільним світом, що Україна боролась і буде боротись — нехай і зміненими засобами — проти всіх окупантів — зайдів без різниці, якого б кольору вони не були.

Рейд на Захід був тяжкий. Відчувався гостро брак амуніції, медикаментів і харчів. Цілий час треба було іти пробоєм через Польщу, Чехо-Словаччину і відтак Австрію, аж до Німеччини, на так звану американську зону. В Німеччині упівці були інтерновані американськими властями, згодом звільнені.

Хоч боротьба УПА не принесла ще збройної перемоги над комуністичним ворогом, але Україна не склала зброї. Боротьба, хоч в іншому характері, продовжується і сьогодні.

Вояки УПА, опинившись поза межами Батьківщини, хоч не зі зброєю в руках, але і тут, у вільному світі на поселенннях, гідно боронять національну честь свого народу. Упівці оформились у комбатантські організації, які діють згідно свого статуту.

Цього року — 1987-го, у велику річницю 40-річчя, Світовий комітет упівського вояцтва заплянував світовий з'їзд-зустріч всіх вояків УПА. З'їзд відбудеться 26-го і 27-го жовтня цього року в Ню Йорку, в Українському Народному Домі, з бенкетом і мистецькою програмою.

Рівночасно Комітет звертається до українських громад на поселеннях, щоб у місяці жовтні гідно відсвяткувати ці преважливі річниці по своїх осередках.

Іван Йовик

УСПІШНО ЗАКІНЧИВСЯ ВЕЛИКИЙ ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ НА „ВЕРХОВИНІ"

З усіх усюд, з багатьох міст, містечок і сіл, у половині липня спішать у Кетскильські гори на традиційний вже з черги Дванадцятий Фестиваль Української Молоді тисячні маси українців, між якими особливо багато молоді. На той час усі дороги, здається, ведуть на „Верховину" — мальовничу оселю Українського Братського Союзу в Ґлен Спей, Н. Й. В'ються, крутяться гірські доріжки поміж лісами, понад гірськими прірвами, що над рікою Делавер, яка в цій частині краю розділяє стейти Ню Йорк і Пенсильванію.

П'ятниця. На оселі метушня — постійно йде підготовка господарів до прийняття тисячних мас народу. Паркувальні площі наповнюються різними автомобілями, автобусами, тягарівками тощо, а доріжки та стежки на оселі — людьми.

Хвилюються наші юні артисти — виконавці мистецьких проґрам, роблять останні проби на танцювальному майдані — сцені просто неба. Окрім великого тризуба, що пишається на тлі сцени, гордо красуються тут національні прапори Америки, Канади і України, видніють інші декорації тощо. Чудово вписуються у фестивальний пейзаж великі сосни, що рядочком стоять за місцем попису наших мистецьких сил, а своїм верхів'ям торкаються вечером неба.

Фестиваль Української Молоді почався у п'ятницю, 17-го липня 1987 року, ввечері. Зібраних гостей привітала Уляна Стек — директор цієї молодечої імпрези. Слідували національні гимни Америки, Канади та України. За ними, як велить наша християнська традиція, йшла відповідна молитва, що її з цієї нагоди прочитав о. Юліян Осадца.

Привітав щиро інж. Іван Олексин, голова УБС, відкриваючи коротким словом XII Фестиваль Української Молоді.

Уляна Стек передала ведення мистецькою програмою свята Романові Шведові, майстрові церемонії, який три дні вів програму вміло і дотепно.

У п'ятницю молодь танцювала під звуки популярної оркестри „Буря", а в суботу–на багатолюдних забавах, на яких грали три оркестри „Буря", „Беркут" і „Дунай". Своєю грою і співами оркестри захоплювали не лише тих, що танцювали, але і тих, що з боку приглядалися. Українська музика лунала по всій „Верховині", а звідси неслась по горах і долинах, по далеких лісах і крутих доріжках.

У мистецькій програмі першою пописувалась літня Танцювальна Школа Роми Прийми-Богачевської, що інтенсивно підготовлялась до Фестивалю три тижні на „Верховині". Танцюристи своєю появою на сцені викликають захоплення і подив у глядачів. Важко повірити, щоб у так короткому часі добитися від учасників танцювальної школи такої майстерности, прецизности та високої професійности, що ними відзначались виконавці програми.

Свою програму Рома Прийма-Богачевська почала привітальним танцем. Козацький одяг у хлопців, народний одяг у дівчат і їхній життєрадісний настрій і бадьорість передаються публіці та відразу знаходять спільний зв'язок з нею. Молодь — як цвіт, — що одне то краще, здібніше! І підбір танців і їхнє чергування та інтерпретація надзвичайно подобаються людям, викликують оправдане захоплення у глядачів, і оплески-оплески. Це вже 14-ий літній курс танців Роми Прийми-Богачевської на „Верховині".

На зміну нашим танцюристам, на сцені появляється мішаний вокальний ансамбль „Промінь" з Ню Йорку під мистецьким керівництвом Богданни Волянської. І своїм виконанням і зовнішнім виглядом, „Промінь" репрезентує себе як оригінальна невелика, але високо-мистецька одиниця, що завойовує не лише признання у слухачів, але знаходить належне схвалення знавців співу і підтримку стейтової Ради мистецтва, яка дає ансамблеві грошові дотації. Факти говорять самі за себе. На початку „Промінь" виконав жартівливі народні пісні: „Замкну хату на замок", „Зійди, зійди", „Ой, кум до куми залицявся". Пісні веселого жанру подобаються людям, розважають фестивальну публіку. Гарний також одяг молодих співаків і співачок: білі штани і спідниці; вишивані у синій колір сорочки і блюзки; сині пояси у хлопців і дівчат.

На зміну ансамблеві приходять знову танцюристи, виконуючи гуцульський танок „Залицяння".

Цікавою появою був сольовий виступ бандуристки — Анни Хранюк з Польщі. Вона порадувала слухачів мистецьким виконанням варіяцій на тему української народної пісні „Пливе човен" — муз. С. Баштан, „Ґавот" — муз. М. Лисенка, і „Аркан" — муз. М. Дремлюги. Поява на сцені відомої у Польщі бандуристки була дуже побажана; вона збагатила фестивальну програму і скріпила почуття одности поміж українцями обабіч океану.

На сцені знову темпераментні танцюристи виконують закарпатський танець, що нагадує нашій молоді „чикен денс", а опісля „волиняночку". На зміну танцюристам на сцені знову „Промінь", що насолоджує глядачів виконанням пісень „Прощай, село", „Гомін", „Зійди та зійди", „Засяло сонце золоте". За прегарне виконання пісень публіка не щадила „Променеві" рясних оплесків.

Програму Фестивалю Української Молоді у п'ятницю закінчили танцюристи Школи танців Р. Прийми-Богачевської своїм веселим виконанням інсценізованої точки „Баба, або козак напідпитку" і бравурним гопаком, який публіці надзвичайно подобався.

В суботу відбулися два концерти: пополудневий і вечірній. Після офіційної церемонії привітання, подібно як у п'тницю, пополудневий концерт почала Танцювальна школа виконанням усе свіжого та ґраційного гостинного привітального танцю, а відтак темпераментного козацького танцю з шаблями. На зміну танцюристам людей розважає оркестра „Беркут" гарним виконанням сучасних мелодій з України. Опісля чергуються знову Школа танців виконанням дівочих забав і „Гуцулки".

Дуже успішно пописується у пополудневому концерті вокальний ансамбль „Промінь" виконанням „Замкну хату на замок", „Ой у саду", „Зійди"..., „Ой кум до куми залицявся", „За городом качки пливуть", „Царівна", „Кедь ми прийшла карта...", „Ой піду я до млина". З цікавістю довідуємось, що „Промінь" співає вже 14 років, а у Фестивалі бере участь вже четвертий рік. Сподіємось, що звеселятиме фестивальну публіку ще багато разів.

У виконанні Танцювальної школи публіка побачила „Закарпатське весілля" та „волиняночку", а відтак інсценізацію „Баба, або козак напідпитку".

Милою атракцією концерту був також виступ Богдана Андрусишина. Своїм виразним та милозвучним виконанням пісень у супроводі гітари він дійсно чарував публіку. Пополудневий концерт закінчився виконанням гопака з репертуару Танцювальної школи Роми Прийми-Богачевської.

Мистецьку програму вечірнього концерту в суботу відкрив сумівський танцювальний ансамбль „Чайка" з Йонкерсу, що працює під керівництвом Ореста Русинка. Публіка довго оплескувала його привітальний танець і закарпатський, буковинський, „Залицяння", „Лінивий гуцул", „Коломийку" та „Гопак"... „Чайка" — великий і талановитий ансамбль.

У вечірньому концерті пописувався популярний хоровий жіночий ансамбль „Ясмин" з Торонто під керівництвом Христини Гарасовської-Шевчук. У його виконанні пісень легкого жанру публіка оплескувала пісні: „Соколята", „Білі коні", „Зоряна ніч", „Гуси-лебеді", „Повернись до мене", „Дві хмаринки" тощо.

Добрим був також кабаретний ансамбль „Булава" з Торонто, який веселить і смішить публіку модерною інтерпретацією народних пісень, танцем і жартом. Репертуар багатий, а виконання темпераментне. У групі — чотири виконавців.

У багатій програмі концерту виступив знову тенор Богдан Андрусишин, виконуючи прегарно пісню про батька, що загинув 23 роки тому, „Ти моє крило" — В. Івасюка, та жартівливу „Ой, там на тому, на базарі".

Школа танців Р. Прийми-Богачевської виконала символічну балетну композицію „Боротьба за волю", присвячену річниці нуклеарної трагедії в Чорнобилі. Чудова серйозна річ, професійне виконання, гідне найкращих сцен в Америці. Мається однак враження, що фестивальна публіка не зрозуміла вповні цього серйозного твору. Тим часом Рома Богачевська і її учні вклали багато праці у те, щоб по-мистецьки хореографічно передати трагедію нашого народу, його бажання волі тощо. Головну ролю „України" в інсценізації виконувала Аня Богачевська; „Силу" виконувала Кетті Кабалеро, а „Надію" — Олеся Бук. Михайло Левицький виконував ролю „Шестидесятників", в Михайло Вовк — „Прокуратора". Успіхами талановитої молоді може заслужено пишатися славна Рома Прийма-Богачевська!

„Боротьбу за волю" слід повторювати на фестивалях кожного року, бо композиція вчить глядачів думати глибоко і серйозно.

У неділя в мистецькій програмі Фестивалю Молоді брали участь танцювальний ансамбль „Чайка", хоровий ансамбль „Ясмин", кабаретна група „Булава" та оркестра „Беркут".

Дванадцятий Фестиваль Української Молоді закрив коротким словом голова Українського Братського Союзу — Іван Олексин. Він подякував усім виконавцям різноманітної програми за їхню участь у Фестивалі, директорові і керівникові програми за переведення Фестивалю, а Фестивальному Комітетові — за підготовку до Фестивалю, гостям за участь, а Господеві за чудову погоду, що нею обдарував нас і цим разом.

Микола Дупляк
„Народна Воля"

Привіт!
з
Вишколу Новацьких Впорядників
„Йде жваво наша гра"
НА ВОВЧІЙ ТРОПІ
1987 р.

„ЙДЕ ЖВАВО НАША ГРА"
91 РОВ-ВПОР. 74 1987

ст. пл. Асколь Винників, ОС, КОМЕНДАНТ
ст. пл. Олег Данилюк, І. ЗАСТ. КОМЕНДАНТА
пл. сен. Ярослав Прищляк, Тис., ЗАСТ. КОМЕНДАНТА
ст. пл. Оля Стасюк, Бурк., ЗАСТ. КОМЕНДАНТА
ст. пл. Андрій Ганкевич, ОК, БУНЧУЖНИЙ
ст. пл. Христя Назарович, ПС, ПИСАР
Булава:

Св. п. В. Микита відійшов у вічність

У вівторок, 2-го червня 1987 року, після 90-ти років трудолюбивого життя, відійшов у вічність св. п. Василь Микита. Не був він генералом-полководцем, щоб розписуватися про його подвиги на полі брані, ні мільйонером, щоб дати княжий дар на якусь фундацію, ні не світив академічними титулами, науковими осягненями, ані не лишив по собі вартісних томів книг, але він був справжнім добрим українцем, взірцевим християнином, батьком, громадянином.

Народився св. п. Василь у Пикуличах біля Перемишля, де була могила воїнів Визвольних Змагань, куди щороку тисячі зорганізованого народу з вінками та прапорами приходили віддати пошану героям. З його дружиною Юлією перейшли вони всю українську визвольну кампанію, включно з пошестю тифу. Також як вояк УГА, Української Галицької Армії, боронив Галичину та рідний Перемишль перед навалою армії Галлера, а дружина його переносила через фронтову лінію інформації для Штабу Української Армії. За це все вони обоє були інтерновані у польському таборі Домб'є, про те їх підприємчивість допомогла їм зорганізувати втечу, а потім вони мусіли скриватися від польських властей.

Вернувшись до хати, їм не було чим втішатися, бо поляки, вимолотивши, сконфіскували все їхнє жниво. У 1919 році помер батько, і молодий Василь мусів заступати батька молодшим братам та сестрам. Він допоміг братові Степанові Микиті студіювати у Краківському університеті, после студій він став видатним культурним діячем Перемищини та виховником нашої гімназійної молоді. Допоміг св. п. Василь теж другому братові закінчити теологію. Цей брат — це пізніший крилошанин о. д-р Андрій Микита.

Всі ці трудноші ще більше гартували св. п. Василя Микиту, він їм не піддавався, бо був сильний духом. І так то свіжо пригадується, коли то у річному збірнику перемиської гімназії запитував звітодавець: „...Та де поділися Наполеони, що з мітлою в руці провадили нас проти польської гімназії?..." Саме таким наполеоном був св. п. Василь. Він тільки замінив мітлу і кріса на інше знаряддя боротьби — працею плугом.

Аж до смерти св. п. Василь був головою більшої родини. І нам, хоч вже з академічними титулами, не раз приходилося засягати його мудрости. Його любов до ближнього та до всього рідного викликували у всіх, хто його знав ближче, любов і пошану. Він радо ділився своїм знанням з іншими і любив оповідати про досвід Визвольних Змагань, закликаючи бути творчими і не повторювати похибок минулого.

Навіть його господарські забудовання були приготуванням для дальших Визвольних Змагань. Він не хотів змінювати даху стодоли, критого соломою, бо там була захована зброя із Першої світової війни, опісля доповнена новітньою польською, совєтською і німецькою; там були заховані кріси, кулемети, автоматична протипанцирна зброя, ґранати, далековиди, повно амуніції тощо. Цю зброю було пізніше передано командирові УПА Крилачеві.

Хоч св. п. Василь Микита не все похвалював націоналістів, але у його забудуваннях переховував їх, коли за ними вганяло ґестапо. Був відважним, але і мудрим; строгим, але і ласкавим; коли критикував, то робив це речево на базі власного знання та досвіду. Був дуже жертвенний. Для України він жертвував навіть свого найдорожчого сина Романа, абсольвента старшинської школи Першої Дивізії УНА, Української Національної Армії, і до смерти очікував синового повороту.

Під час совєтської окупації Галичини св. п. Василь Микита скоро нав'язав контакт з вояками та старшинами українцями. Тільки Бог один знає, скільки разів увечорі зін запрягав коні, а його дружина бл. п. Юлія, закривши хусткою, возила дітей старшин т. зв. „радянської" Армії до сусідньої Негрибки до пароха христити.

Під час німецької окупації св. п. Василь був війтом. Він врятував багатьох свідомих молодих людей від вивозу до Німеччини на працю. За ці дії напевно св. п. В. Микиті грозила смерть, але він був неустрашимий.

І коли мені вже на еміґрації приходилось бачити св. п. Василя навколішках в молитві перед сном, пригадувалися мені старі козаки, які вже, не маючи сили боротися, вступали в манастир молитися за Україну. Був він великим знавцем Перемиської землі і жаль, що ніхто не записав із його слів спогадів, повних знання та унікального досвіду св. п. В. Микити.

В дорозі на захід він збирав загублених вояків Першої Дивізії УНА, опікувався ними аж до переходу до Баварії. Він був загордий приймати ласку УНРРА і залишився у німецького фармера допомагати провадити господарку. За його працю його шанували і німецькі господарі. В пізніших часах, коли був вже старенький та з обмеженими приходами, він проте не забував потреб української громади. У нього не було одробинки ненависти навіть до ворогів, бо мав він християнську шляхетну душу.

Відійшовши у засвіти, залишив св. п. Василь нам спадок, що добрий приклад та почуття відповідальности дадуть людині признання й успіхи.

Нехай цей спогад про дорогого Покійного буде в науку його улюбленому внукові Тарасові, абсольвентові Морської Академії в Аннаполісі, та його прибраному внукові Стефанові, капітанові морської піхоти.

Валка автомобілів слідувала за домовиною з Гаррісбурґу до Філядельфії, де похоронено св. п. В. Микиту біля його вірної дружини Юлії на цвинтарі у Факс Чейс, Па.

Похоронними відправами завідував брат Покійного крилошанин о. д-р Андрій Микита, він же потішав у горі сина св. п. Василя — Любомира, невістку та внуків, що їм склали всі опечалені присутні найщиріші співчуття.

Н. Н.

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

оселитися в новому краю та побудувати нове, щасливіше життя.

В інвеституpі взяли участь біля сотні осіб: єпископів, монахів, українців, чимало з яких знали Лідію Савойку з України, де батько її був відомим адвокатом і громадським діячем у Дрогобичі, Галичина. Було чимало представників громадських установ, зокрема Наукового Товариства ім. Шевченка, членом і добродієм якого є Лідія; Українського Інституту Америки, членом дирекції якого є вона від років, і інших. Був приявний на урочистості, звеличаючи своєю присутністю інвеституру чи не першої в історії членки Української Католицької Церкви, о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, парох церкви св. Юрія в Ню Йорку, до якої належить Л. Савойка, ігумен місцевого Василіянського манастиря та водночас генеральний вікарій Стемфордської єпархії, якого оо. францісками вітали з особливою пошаною. Був присутній також парох місцевої православної церкви о. протоієрей Іван Ткачук.

Ще варто пригадати, що Лідія Савойка одержала за свою віддану суспільну працю почесний докторат одного з тутешніх університетів і три роки тому її відзначив посадник Едвард Кач почесною грамотою як члена української громади. Такі грамоти одержують щороку представники лише 12-ти національних груп Ню Йорку за їх вклад у збагачення цього великого й найбільш інтернаціонального міста.

Л. Савойка також отримала нагороду від жидів-гасидів в Ню Йорку.

З'їзд Округи Ню Джерзі

Зорганізоване членство СУА Округи Ню Джерзі відбуло 28-ий щорічний делегатський з'їзд в суботу 20-го червня ц. р. У з'їзді взяли участь делегатки й голови 10-ох відділів. Головну управу репрезентувала фінансова секретарка Марта Данилюк.

Щорічні Окружні з'їзди відбуваються не лише на те, щоб поділитися своїми осягами, але також для того, щоб розповісти про недоліки і винести нові постанови для їх усунення.

Після перебігу формальних точок, прийняття порядку нарад і відчитання протоколу з попереднього з'їзду приступлено до звітування, яке, даючи огляд пробленої праці, завжди викликає жваву дискусію. Звіт голови Ольги Тритяк, звіти референток Окружної управи і слово голів відділів дали живий образ активної діяльности. В загальному всі відділи виказують велике почуття обов'язку супроти своєї організації — Союзу Українок Америки. Всі референтури без виїмку вив'язались успішно зі своїх завдань у рамках напрямних Головної управи СУА. Найбільш успішну діяльність в Окрузі виказують референтури суспільної опіки у всіх відділах. Референтури суспільної опіки провадили многогранну допомогову акцію — висилання пачок в Бразилію й Европу, зорганізування стипендійного фонду, опіка над „бабусями", медична акція та багато інших.

Голова у своєму звіті з великим признанням оцінила діяльність відділів і референтур Окружної управи. Відділи працювали за вказівками Головної управи СУА, крім того влаштовували додаткові імпрези для здобуття фондів для Українського Музею та осягнення стовідсоткової передплати журналу „Нашого Життя". Далі у своєму звіті звернула голова увагу на ще один аспект праці Округи, а це зв'язок з американським оточенням: з численних контактів можна вирізнити два, які утривалюють наш зв'язок на довшу мету.

Перше — це було внесення так званої „емердженсі резолюшен" — резолюції критичного становища, на 92-ій Конвенції Стейтової Федерації жіночих клюбів Ню Джерзі в справі чорнобильської трагедії. Друге — це створення Ділового комітету в справі покращання нашої етнічної виставки в Музеї Іміграції на Елліс Айленд. Комітет успішно продовжує працю і має прихильні відносини з куратором даного музею.

Голова висловила велике переконання, що „коли ми поставимо все пов'язане з поняттям 'Україна' на відповідному рівні, то не будемо тратити наших молодих жінок тут роджених. Коли наші молоді люди зможуть бути горді зі свого походження, вони лишаться і будуть працювати в наших організаціях". Кінчаючи свій звіт, голова сердечно подякувала Окружній управі, головам відділів і всім членкам за їхню співпрацю.

В дискусії над звітами найбільше порушено справу офіціозу СУА „Нашого Життя" і спад членства. Цим двом питанням представниця Головної управи Марта Данилюк присвятила багато часу на вияснення запитів голів відділів. Далі в своєму слові вона поновно акцентувала важливість членства, яке являє з себе фундамент і базу діяльности нашої організації, і в цьому напрямку членки СУА повинні скерувати всі свої зусилля, щоб поширити членство. Треба пояснювати, заохочувати, робити працю доступного для молодих.

Журнал „Наше Життя" зараз перебуває у великих фінансових труднощах, і його існування буде залежати виключно від постави українського жіноцтва. Закликала вона до більшого заінтересування нашою організацією таки самих нас, членок. Беручи до уваги наші осяги і великі можливості многогранної діяльности, ми повинні бути горді самі за себе. Наш ентузіязм і позитивізм буде мати додатній вплив на тих, які ще не є в рядах СУА, як рівнож на тих членок, що дещо відстали. Наша організація вже вийшла поза рамки нашого суспільства і втішається популярністю і пошаною в американському оточенні, тим більше ми повинні дорожити нею. В надії, що ці дві ділянки знайдуть належне зрозуміння серед членства і праця буде скерована в цьому напрямку, представниця Головної управи закінчили своє слово.

Ліда Гладка подала дуже цінний огляд своїх спостережень з 21-ої Конвенції СУА.

Після вичерпного обговорення всіх питань приступлено до вибору Окружної управи. Головою вибрано Таню Рішко, колишню голову 92-го Відділу СУА в Менвіл, а членів Управи переобрано з малими змінами. Новообраній голові і всім членам Управи бажаємо всього найкращого.

Ольга Буртик

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" у фіналі за чашу літнього турніру ДАБ

УСВТ „Ч. Січ" — Берген „Кікерс" 2:0

Юніон, Н. Дж. 24-го липня ц.р. відбулися рішальні змагання за вхід до фіналу за чашу і найбільшу фінансову нагороду літнього турніру німецької фірми ДАБ. Здобувши третю за порядком перемогу ідентичними вислідами 2:0 „Січовики" забезпечили собі щонайменше знання віцечемпіонів і, очевидно, мають можливість вийти чемпіонами, якщо зуміють подолати свого останнього у цьому турнірі суперника (правдоподібно „Латін Ол Старс", клюб зложений з колишніх професіоналів з країн Південної Америки) у фіналі, що призначений на п'ятницю, 21-го серпня ц.р., на площі Фарчерс Гров в Юніон, Н. Джерзі.

Звітова зустріч викликала особливе зацікавлення, адже в ній зустрілися чемпіони I-ої дивізії Гарден Стейт Ліги, футболісти УСВТ „Ч. Січ". На протязі років „Ч. Січ" домінує над клюбами Космополітальної Ліги в зустрічах за аматорську, відкриту і чашу літнього турніру ДАБ. Як показує вислід, „Січовики" залишилися вірними собі і продовжили свою домінацію теж у цьому році. Не зважаючи на ослаблений склад, в якому бракувало кількох ключових змагунів (Павлюс — контузія, Чижович, Брієнза і Торій перебувають на вакаціях), „Ч. Січ" володіла ініціятивою, а її напад безкомпромісово проводив акції в підворіття німців, завдяки яким Сарджент з подач Сабрія — А. Бакуна на 16-ій хвилині здобув ведення 1:0. Після перерви німецькі футболісти почали гострішу гру, але суддя з успіхом не допустив до брутальних вчинків, завдяки чому „Січовики" продовжували домінувати на грищі. В 68-ій хвилині після чергового кутового копу м'яч опинився в гущі оборони „Кікерсів", з якої д-р Володимир Бакун ефектовно післав його в сітку воріт німців і таким чином устійнив вислід зустрічі традиційним у цьому турнірі рахунком 2:0. Крім уже згаданих наших футболістів на вирізнення в цих змаганнях заслужили теж оборонці Богдан Куцина і Апозато, помічник ветеран Ігор Костецький і особливо воротар Маріян Хамуляк, що зумів втримати свою твердиню міцно на „замку" та здобути в цьому турнірі свого роду „гет трик", не пропустивши в трьох змаганнях жодного ґоля.

Здобувши першенство „А" підгрупи, „Ч. Січ" тепер чекає на свого партнера у фіналі, який вилониться в підгрупі „Б". Змагання турніру продовжуються.

Показник табелі підгруп:

Підгрупа „А"	Точки	Ґолі
1. УСВТ „Ч. Січ" Нюарк	6:0	6:0
2. Берґен „Кікерс"	0:2	0:2
3. Юніон „Ленцерс"	0:2	0:2
4. Доверс „Страйкерс"	0:2	0:2

Підгрупа „Б"	Точки	Ґолі
1. „Латін Ол Старс"	4:0	2:0
2. Клярктавн, Н. Й.	0:0	0:0
3. Юніон Кванті С. К.	0:2	0:1
4. Гейлдон С. К.	0:2	0:1

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Новий успіх В. Іванчука

Наприкінці червня ц.р. в Трускавці, поблизу Борислава в Західній Україні, відбувся шаховий турнір, в якому взяли участь такі відомі гросмайстри як О. Білявський та А. Михальчишин зі Львова, В. Купрейчик з Мінська, Ю. Разуваєв з Москви, міжнародний майстер В. Іванчук та майстер Ф. Левін зі Львова.

Після змагань круговою системою обидва українські шахісти — В. Іванчук і О. Білявський здобули однакову кількість (по чотири точки). Після цього пройшли гри експериментальною системою, в яких шахісти мали час 30 хвилин на обдумування тягів. Найкращим вийшов Василь Іванчук, який, маючи 17 років, бере участь в юніорському чемпіонаті світу, що проходить на Філіпінах. Очевидно в цьому світовому чемпіонаті Іванчук є змушений репрезентувати поневолювача України, СССР, практично Росію, на конто якої записуються успіхи спортовців поневолених народів.

Акробати України чемпіонами Европи

Ґеннадій Церишинко та Юрій Степченков здобули звання абсолютних чемпіонів Европи серед чоловічих пар у змаганнях континенту, що пройшли в Польщі. Тренерами цих чемпіонів є майстер спорту міжнародної кляси М. Артемчук і заслужений тренер України П. Рабинович.

Киянки здобули чашу СССР в кошиківці

У півфіналі українки елімінували Московський „Спартак" вислідом 71:60. Напружено пройшла гра фіналу, в якому перемогли кошиківкарок військового клюбу ЦСКА 68:61.

Чоловіча збірна України перемогла „Атлітс ін акшин"

На початку липня ц.р., в Києві відбулися кошиківкові товариські змагання збірної України із збірною Американських університетів, що виступали під назвою „Атлітс ін акшин". На протязі тієї гри українські кошиківкарі мали значну перевагу і остаточно перемогли вислідом 97:80. В складі збірної України між іншими виступали: Підковирів, Волков, Левицький, Шевченко, Чигринів. Найкращими в складі збірної студентів ЗСА показалися: Д. Томпсон, Д. Моу, М. Гіберлін.

(о т)

СУА в Акроні

Хоча жінки 7-го Відділу Союзу Українок Америки переважно дуже зайняті, вони все ж таки знайшли час приготувати цікаву програму для українського та американського суспільства в Акроні, Огайо. Березень був найбільш заповнений.

В неділю, 8-го березня, американська організація Women's History Project спонзорували „Рік жіночої історії" в ресторані „Джекі Лі". Українки мали будку з брошурками про СУА, нашу організацію, та про такі ділянки, як Стипендійний Фонд та Український Музей в Ню Йорку. Також були різні книжки, видання СУА. Членка Відділу Евдокія Журовська одержала нагороду „Організаційна Жінка Року" на цьому прийнятті.

У неділю, 15-го березня, ми запросили нашого отця-пароха Володимира Волощука, щоб дав доповідь нашим членкам та гостям про св. Княгиню Ольгу та християнство в Україні. У суботу й неділю, 21-го і 22-го березня, Наталія Кормелюк мала виставку кераміки, яку вона власноручно випалює та розмальовує. Наталія Кормелюк виголосила дві промови: одну про початки української кераміки, а другу — про її власні методи, включаючи цікаві прозірки, які вона зі собою привезла. Також була нагода купити кераміку. Ця виставка була в домівці Округи Клівленд.

В неділю, 29-го березня, жіноцтво Відділу мало традиційне писання писанок. Тому що ця ділянка була описана в американській газеті, прийшло багато американців, як також і українців. Всі мали нагоду навчитися, як писати писанки, та могли купити приладдя до писання писанок. Наш 7-ий Відділ СУА також мав родинну зустріч, яка була 8-го січня. Зустріч всім подобалася та всі на неї нетерпливо чекали. Союзянки приготовили також з різних нагод два снідання для наших парафіян та кілька разів продавали печиво.

Відділ плянує пікнік для членок і їх родин у подвір'ї дому нашої голови Олени Мартинюк в серпні, і також вже готуємося до Листопадового Свята в листопаді.

Орися Цибик